

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเปรียบเทียบระบบภาษีอากรนำเข้าระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้กรอบเขตการค้าเสรีไทย-จีน ในครั้งนี้เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบระบบภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าภายใต้เงื่อนไขเขตการค้าเสรีของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า มีความเหมือนหรือแตกต่างกัน ของประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาชนจีน

ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยการศึกษาขั้นตอน กฎระเบียบการนำเข้า และระบบภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าของประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้เงื่อนไขข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ประกอบด้วยสินค้า 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 สินค้าภายใต้ความตกลงด้านการค้าสินค้า คือการลดภาษีสินค้าส่วนแรก (พิกัดอัตราศุลกากร 01-08) สินค้าปกติ และสินค้าอ่อนไหว กลุ่มที่ 2 สินค้าภายใต้การเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ (พิกัดอัตราศุลกากร 07 – 08) โดยการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยที่นำเข้าสินค้าประเทศจีนมายังประเทศไทย และ ผู้ประกอบการไทยที่ส่งออกสินค้าจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน และ ศึกษารวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย หนังสือ ตำราทางวิชาการ และวารสารต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลออนไลน์จาก อินเทอร์เน็ตต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.1. สรุปผลการศึกษา

5.1.1. ข้อตกลงด้านการค้าระหว่างประเทศขององค์การการค้าโลก

จากการศึกษาพบว่า องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) เป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีพัฒนาการมาจากการทำความตกลงทั่วไป ว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าหรือ แกดต์ มูลค่าการค้าระหว่างประเทศสมาชิก WTO ด้วยกัน คิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 90 ของการค้าโลกปัจจุบันมีสมาชิก 151 ประเทศ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบการค้าเสรีระหว่างประเทศ และ กำกับให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามภายใต้ความตกลง และกฎระเบียบต่างๆ ขององค์การการค้าโลก แม้จะมีการจัดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศสมาชิก แต่คู่เจรจาที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์การการค้าโลก เช่นกัน

5.1.2. กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน

จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้มีการจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างกัน โดยมีการจัดทำข้อตกลง 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขแรก เป็นสินค้าที่เกิดจากความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและจีน โดยแบ่งสินค้าออกเป็น 2 กลุ่ม 1. การลดภาษีสินค้าส่วนแรก ซึ่งประกอบด้วยสินค้าเกษตรพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 01-08 และสินค้าเฉพาะ 2. การลดภาษีสินค้านอกเหนือจากสินค้าส่วนแรก โดยแบ่งรายการสินค้าออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. รายการสินค้าปกติ 2. รายการสินค้าอ่อนไหว และรายการสินค้าอ่อนไหวสูง และก่อนข้อตกลงการลดภาษีสินค้าส่วนแรกจะมีผลบังคับใช้ ประเทศไทยและจีนจึงได้มีการนำสินค้าในพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 07 และ 08 มาเร่งลดภาษีสินค้านี้ระหว่างกันก่อน โดยให้มีการลดอัตราภาษีให้เหลืออัตราร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นมา

จากการที่ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีการจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างกัน ปรากฏว่ามูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อนมีการจัดทำเขตการค้าเสรี (เดือนตุลาคม 2545 – กันยายน 2546) ประเทศไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับสาธารณรัฐประชาชนจีน หลังจากมีการจัดทำเขตการค้าเสรีแล้ว ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 ถึงเดือนกรกฎาคม 2550 มูลค่าการค้าประเทศไทยยังเป็นขาดดุลการค้ากับสาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับมูลค่าการค้าหลังมีการจัดทำเขตการค้าเสรีแล้ว มูลค่าการนำเข้าและส่งออกเพิ่มขึ้น จากก่อนเปิดเขตการค้าเสรี

มูลค่าการค้ารวมของประเทศไทยนั้นขาดดุลกับสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่หากพิจารณาจากสินค้าประเภทผักและผลไม้แล้ว ปรากฏว่าประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับจีน โดยสินค้าที่ส่งออกสูงสุดคือ มันสำปะหลัง คิดเป็นอัตราร้อยละ 90 ของมูลค่าการส่งออกผักทั้งสิ้น

ด้านการขนส่ง ในการขนส่งสินค้านี้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นสามารถขนส่งได้ 4 เส้นทาง คือ 1. ทางอากาศ 2. ทางเรือผ่านทางลุ่มน้ำโขง 3. ทางทะเล 4. เส้นทางบก เส้นทางที่ผู้ประกอบการนิยมขนส่งมากที่สุด คือ เส้นทางทะเล

5.1.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับการนำเข้าและระบบภาษีอากรของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

5.1.3.1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับการนำเข้าของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

จากการศึกษากฎระเบียบและขั้นตอนการนำเข้าผักและผลไม้ภายใต้เงื่อนไขเขตการค้าเสรีไทย-จีน มีการดำเนินการ 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมการก่อนส่งออกของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนและ ขั้นตอนการนำเข้าของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน จากการศึกษาพบว่า

(1) ผลการศึกษาเปรียบเทียบขั้นตอนการเตรียมการก่อนส่งออกของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

ด้านประเทศไทย ก่อนส่งออก ผู้ประกอบการไทยจะต้องจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้า ได้แก่ หนังสือรับรองปลอดศัตรูพืช โดยจะต้องผ่านการตรวจสอบเกี่ยวกับสารพิษตกค้างจำนวน 3 รายการ ได้แก่ 1. สารพิษตกค้างของสารกำจัดแมลง 2. สารพิษตกค้างของสารกำจัดโรคพืช 3. สารพิษตกค้างของสารกำจัดวัชพืช หากต้องการได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษีศุลกากร จะต้องดำเนินการขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี (FORM E) หากไม่ต้องการได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษีศุลกากร แต่ต้องการหนังสือรับรองว่าสินค้ามีการผลิตจากในประเทศไทย ใช้หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าทั่วไป (C/O) นอกจากนี้ต้องจัดทำเอกสารบัญชีราคาสินค้า (Invoice) ใบตราส่งสินค้า (Bill of Lading) บัญชีรายละเอียดสินค้า (Packing List) จัดส่งไปให้ผู้นำเข้าจีน ด้วย

สาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อนส่งออก ผู้ประกอบการจีนจะต้องจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสินค้านำเข้าให้กับผู้นำเข้าไทยก่อนเพื่อใช้ในการผ่านพิธีการศุลกากร ได้แก่ หนังสือรับรองปลอดศัตรูพืช จำนวน 3 รายการ คือ 1. โมโนโครโตพอส 2. เมวินฟอส 3. เมรามิโดฟอส ด้านหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า เพื่อต้องการได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษีศุลกากร จะต้องใช้หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี (FORM E) นอกจากนี้ต้องจัดทำเอกสารบัญชีราคาสินค้า (Invoice) ใบตราส่งสินค้า (Bill of Lading) บัญชีรายละเอียดสินค้า (Packing List) จัดส่งไปให้ผู้นำเข้าไทย ด้วย

สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบขั้นตอนการเตรียมการก่อนส่งออกของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนปรากฏว่าในการดำเนินการจัดเตรียมเอกสารการส่งออกให้กับประเทศผู้นำเข้านั้น ทั้งสองประเทศจะต้องปฏิบัติเหมือนกัน แต่ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เท่ากันซึ่ง

(2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบขั้นตอนการนำเข้าของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

ขั้นตอนการนำเข้าของประเทศไทย ผู้นำเข้านำเข้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่ได้รับจากผู้ส่งออก มาจัดทำใบขนสินค้าขาเข้าเพื่อใช้สำหรับผ่านพิธีการศุลกากร โดยยื่นเอกสารต่างๆ ณ ด่านศุลกากรที่มีการนำของ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร และตรวจสอบสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี เจ้าหน้าที่ประเมินภาษี ผู้นำเข้าไปชำระภาษีอากร(ถ้ามี) หลังจากนั้น นำใบขนสินค้าไปยื่นฝ่ายตรวจสอบสินค้า เจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบสินค้า โดยจะทำการตรวจสอบเกี่ยวกับ โรคพืชและศัตรูพืช โดยฝ่ายกักกันพืช กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ตรวจสอบสารพิษตกค้าง โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการผ่านพิธีการศุลกากร ประมาณ 2-3 วัน

ขั้นตอนการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อนนำเข้าผู้ประกอบการนำเข้า จะต้องขออนุญาตการนำเข้าเพื่อขอใบรับรองการนำเข้า โดยจะยื่นขออนุญาตกับหน่วยงานกักกันพืช และตรวจสอบโรคของจีน ณ กรุงปักกิ่ง สำหรับผู้ที่อยู่ต่างมณฑลต้องรอการอนุมัติจากสำนักงานใหญ่ ใช้ระยะเวลาประมาณ 20 วันทำการ เมื่อได้รับอนุญาตและสินค้ามาถึงประเทศจีนจะต้องผ่านพิธีการศุลกากร ณ ด่านศุลกากรที่มีการนำของเข้า โดยผู้นำเข้าจะต้องนำเอกสารต่าง ๆ ที่ได้รับจากผู้ส่งออกยื่นต่อกรมศุลกากรจีน เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบด้านเอกสารแล้ว ผู้นำเข้าชำระภาษี หลังจากนั้น จะดำเนินการตรวจสอบด้านคุณภาพของสินค้า การคุณภาพของสินค้ามี 2 ขั้นตอน คือ การตรวจสอบสารพิษตกค้าง ณ ด่านศุลกากรที่มีการนำของเข้า และ ตรวจสอบในห้องปฏิบัติการ มีระยะเวลาในการดำเนินการ 3-4 วัน

สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบสำหรับขั้นตอนการนำเข้าของประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความแตกต่างกันโดยสาธารณรัฐประชาชนจีนจะมีขั้นตอนการนำเข้าที่มากกว่าประเทศไทย และมีเวลาที่ใช้ในการเตรียมการนำเข้าและการนำเข้าที่มากกว่า ซึ่งประเทศไทยใช้เวลาทั้งสิ้น ประมาณ 3-4 วัน แต่สาธารณรัฐประชาชนจีนใช้เวลาประมาณ 26 วัน เนื่องจากก่อนนำเข้าสินค้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้นำเข้าจีนจะต้องขอหนังสืออนุญาตก่อนการนำเข้า โดยต้องรอให้สำนักงานใหญ่ของหน่วยงานกักกันพืชและตรวจสอบโรคพืชของจีนเป็นผู้อนุมัติ ซึ่งใช้เวลาประมาณ 20 วัน แต่ประเทศไทยไม่ต้องขออนุญาต สามารถนำเข้าได้เลย ในขั้นตอนนี้ถือได้ว่าประเทศไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบเนื่องจากหากมีสินค้าพร้อมจะส่งออกแต่ไม่สามารถทำการส่งออกได้ต้องรอการอนุญาตจากจีนก่อนแต่สินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนสามารถส่งออกมาประเทศ

5.1.3.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบระบบภาษีอากรนำเข้าของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

(1) ภาษีศุลกากร ประกอบด้วย

(1.1) ภาษีศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน – จีน ประกอบด้วยสินค้าส่วนแรก และ สินค้าอื่น ๆ นอกจากสินค้าส่วนแรก

(1.1.1) สินค้าส่วนแรก พิกัดอัตราศุลกากร 01-08

ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ตกลงที่จะมีการลดภาษีสินค้าส่วนแรก ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรในพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 01 - 08 และสินค้าเฉพาะ (specific products) จำนวน 2 รายการ ได้แก่ ถ่านหินแอนทราไซต์ และถ่านหินโค้ก เซมิโค้ก เริ่มลดภาษีตั้งแต่ 1 มกราคม 2547 เหลืออัตราร้อยละ 0 ในวันที่ 1 มกราคม 2547 วิธีการลดภาษี เป็นการลดภาษีจากอัตรากาฬิที่เก็บจริง (MFN applied rates) โดยแบ่งสินค้าออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 สินค้าที่มีอัตรากาฬิปกติสูงกว่าร้อยละ 15 จะเริ่มลดกาฬิตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 และคงเหลืออัตราร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 เป็นต้นไป กลุ่มที่ 2 สินค้าที่มีอัตรากาฬิปกติสูงกว่าร้อยละ 5 ถึง ร้อยละ 15 จะเริ่มลดกาฬิตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 คงเหลืออัตราร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป กลุ่มที่ 3 สินค้าที่มีอัตรากาฬิปกติต่ำกว่าร้อยละ 5 ลดกาฬิคงเหลืออัตราร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นไป

ผลการศึกษาเปรียบเทียบการลดกาฬิสินค้าส่วนแรกของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า จากการแบ่งสินค้าออกเป็น 3 กลุ่มนั้น ประเทศไทยจะเสียเปรียบในช่วงเวลาการลดกาฬิสินค้ากลุ่มที่ 1 คือ เป็นกลุ่มที่มีอัตรากาฬิสูงกว่าร้อยละ 15 ซึ่งประเทศไทยจะมีอัตรากาฬิโดยส่วนใหญ่สูงกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังนั้น ประเทศไทยจะต้องลดอัตรากาฬิลงสูงกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับสินค้าในกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่มีอัตรากาฬิตั้งแต่อ้อยละ 5 - 15 ประเทศไทยมีสินค้าในกลุ่มนี้น้อยกว่ากลุ่มแรก อัตรากาฬิส่วนใหญ่จะอยู่ในอัตราร้อยละ 5 อัตรากาฬิสินค้าของสาธารณรัฐประชาชนจีนจะสูงกว่า ดังนั้นการลดกาฬิในสินค้ากลุ่มที่ 2 นี้ ประเทศไทยจะได้เปรียบ

สำหรับปัจจุบัน สินค้าทั้ง 3 กลุ่ม มีอัตราภาษีคงเหลือร้อยละ 0 แล้ว

(1.1.2) สินค้าอื่น ๆ นอกจากสินค้าส่วนแรก ได้แก่

สินค้าปกติ ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน จะต้องแบ่งสินค้าออกเป็น 5 กลุ่ม และ จะต้องลดภาษีตามระยะเวลาภายใต้ข้อตกลงเหมือนกัน แต่เนื่องจากอัตราภาษีที่จัดเก็บจริงของทั้งสองประเทศไม่เท่ากัน ดังนั้น สินค้าชนิดเดียวกัน อาจอยู่ต่างกลุ่มระยะเวลาในการลดภาษีก็จะแตกต่างกัน

สินค้าอ่อนไหว ปริมาณสินค้าอ่อนไหวของทั้งสองประเทศไม่เท่ากัน โดยประเทศไทยมีสินค้าอ่อนไหว จำนวน 251 รายการ เช่น แป้งข้าวสาลี น้ำผลไม้หรือน้ำผักชีเมนต์เม็ด หนังสือพิมพ์เป็นม้วนหรือเป็นแผ่น เป็นต้น

สาธารณรัฐประชาชนจีน มีสินค้าอ่อนไหวจำนวน 178 รายการ เช่น กาแฟ ปลาข้าว ลำไยกระป๋อง น้ำผลไม้และน้ำผัก เป็นต้น

ดังนั้นประเทศไทยมีจำนวนสินค้าอ่อนไหวมากกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีน จึงได้เปรียบทางการลดภาษีมากกว่าจีน

สินค้าอ่อนไหวสูง ประเทศไทยมีสินค้าอ่อนไหวสูงจำนวน 100 รายการ เช่น มันฝรั่งใช้สำหรับการเพาะปลูก พริกดำ ข้าวเปลือก น้ำตาลที่ได้จากอ้อย เศษยาสูบ เป็นต้น

สาธารณรัฐประชาชนจีนมีสินค้าอ่อนไหวสูงจำนวน 100 รายการ เช่น ข้าวโพดเพื่อการเพาะปลูก แป้งข้าวสาลี น้ำตาลที่ได้จากอ้อย บุหรี่ที่มียาสูบ เป็นต้น

ดังนั้นประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน มีจำนวนสินค้าอ่อนไหวสูงเท่ากัน

(1.2) ภาษีศุลกากรภายใต้การเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ (พิกัด 07-08)

ประเทศไทย ก่อนจะมีการลงนามในความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ พิกัดอัตราศุลกากรที่ 07-08 ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน นั้น เดิมประเทศไทย มีการจัดเก็บภาษีศุลกากรการนำเข้าผักและผลไม้ในอัตราร้อยละ 60 หลังจากลงนามในความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างกัน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ผู้ประกอบการนำเข้า จึงได้รับสิทธิพิเศษในการลดภาษีขาเข้าในอัตราร้อยละ 0

สำหรับสาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อนจะมีการลงนามในความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้พิกัดอัตราศุลกากรที่ 07-08 ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชน

ดังนั้นการลดภาษีสินค้าประเภทผักและผลไม้ นั้น ประเทศไทยจะมีการลดภาษีลงในอัตราที่สูงกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีน หลังจากมีข้อตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้ว พบว่า ประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับจีน

(2) ภาษีมูลค่าเพิ่ม ประเทศไทย กรณีการนำเข้าผักและผลไม้ของประเทศไทยผักและผลไม้ เป็นการขายพืชผลทางการเกษตร ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 81 แห่งประมวลรัษฎากร ดังนั้นในการนำเข้าประเทศไทยจะต้องจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกับสินค้านำเข้าเช่นเดียวกับสินค้า เก็บจากสินค้าภายในประเทศ ดังนั้นผู้ประกอบการนำเข้าผักผลไม้จึงได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

สำหรับสาธารณรัฐประชาชนจีน ตามกฎหมายของสาธารณรัฐประชาชนจีน มีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกับสินค้าผักและผลไม้ที่ผลิตได้ในประเทศ ดังนั้นกรณีการนำเข้าผักและผลไม้จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 13 สำหรับสินค้าเกษตร และ อัตราร้อยละ 17 สำหรับสินค้าเกษตรแปรรูป ด้วย

ดังนั้นในการนำเข้าผักและผลไม้มาประเทศไทย ผู้ประกอบการไม่ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงสามารถประหยัดต้นทุนด้านภาษีศุลกากรและภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่กรณีการนำเข้าสาธารณรัฐประชาชนจีนแม้จะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากรแต่ผู้นำเข้า จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย ทำให้ต้นทุนของสินค้านำเข้ามาประเทศไทย มีต้นทุนด้านภาษีต่ำกว่าการนำเข้าสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งผู้นำเข้าสามารถประหยัดต้นทุนด้านภาษีมูลค่าเพิ่ม

5.1.4 ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการนำเข้าประเทศไทย และ สาธารณรัฐประชาชนจีน

แม้ว่าตามข้อตกลง การค้าเสรีไทย-จีน จะมีการลดภาษีนำเข้า ผักและผลไม้ให้เหลืออัตราร้อยละ 0 แต่ผู้ประกอบการยังคงเผชิญกับ ปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

กรณีการนำเข้าของประเทศไทย เนื่องจากการขนส่งทางเรือมีความล่าช้า ทำให้สินค้าที่นำเข้าเป็นประเภทผักและผลไม้ อาจเน่าเสียได้ง่าย เมื่อได้รับสินค้าอาจไม่ได้คุณภาพตามที่ต้องการ สำหรับขั้นตอนการดำเนินการด้านพิธีการศุลกากร หลังจากกรมศุลกากรนำระบบการผ่านพิธีการศุลกากรด้วยระบบ EDI มาใช้ ทำให้ผู้ประกอบการนำเข้ามีความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลาในการไปติดต่อดำเนินการผ่านพิธีการศุลกากรกับกรมศุลกากร

กรณีการนำเข้าไปสาธารณรัฐประชาชนจีน กฎระเบียบการตรวจสอบคุณภาพสินค้าของ สาธารณรัฐประชาชนจีน มีหลายขั้นตอน และ ใช้เวลาหลายวัน ทำให้สินค้าประเภทผักและผลไม้ อาจเน่าเสียได้ง่าย

5.2. อภิปรายผล

จากการศึกษาเปรียบเทียบระบบภาษีอากรการนำเข้าของประเทศไทยกับสาธารณรัฐ ประชาชนจีน ภายใต้กรอบการค้าเสรีไทย-จีน แม้ว่าจะมีการลด อัตราภาษีลงเป็นอัตราภาษีสุดท้าย ร้อยละ 0 สำหรับข้อตกลงด้านการค้าสินค้าภายใต้กรอบการค้าเสรีอาเซียน- จีน และ การเร่งลดภาษี สินค้าผักและผลไม้ให้มีอัตราร้อยละ 0 ในทันที นั้น แต่ระบบการนำเข้าและระบบภาษีอากรภายใน ของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความแตกต่างกัน มีผลทำให้ต้นทุนของสินค้าที่ นำเข้ามาประเทศไทยและส่งไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน จะมีต้นทุนที่แตกต่างกัน เช่นกรณี สาธารณรัฐประชาชนจีนมีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้าเกษตร แต่ประเทศไทยไม่มี การเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร และ ผู้นำเข้า จะได้รับการลดอัตราภาษีนำเข้าตามข้อตกลง จะต้องยื่นเอกสารหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า หากไม่มีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า จะ ไม่ได้รับสิทธิในการลดอัตราอากรขาเข้าตามข้อตกลง เพื่อรักษาความปลอดภัยของผู้บริโภคภายใน ประเทศ ดังนั้น ประเทศผู้นำเข้ามักจะกำหนดให้สินค้าที่นำเข้ามาจะต้องมีใบรับรองปลอดศัตรูพืช ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับบทความของวิทวัส รุ่งเรืองผล (2548) ซึ่งได้กล่าวถึง ประตุ 3 บานก่อนส่งออก ว่าการส่งออกจะประกอบด้วยประตุ 3 บาน บานที่ 1 คือ ภาษีอากร บานที่ 2 คือ มาตรฐานสินค้า ซึ่ง ประเทศคู่ค้ามักจะนำมาเพื่อควบคุมสินค้านำเข้าและคุ้มครองผู้บริโภคภายใน ประเทศ หรืออาจจะ ใช้เป็นเครื่องมือกีดกันทางการค้ากับไทย และประตุบานที่ 3 คือ แหล่งกำเนิดสินค้า ผู้ส่งออกไทย จะต้องแสดงหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า ว่าเป็นสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศไทยจริง เพื่อให้ได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษีตามที่ไทยได้ทำเขตการค้าเสรีไว้ หากไม่มีหนังสือรับรอง แหล่งกำเนิดสินค้า ก็ไม่ได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษีภายใต้เขตการค้าเสรี (FTA)

แม้ว่าจะมีการลดอัตราอากรขาเข้าลงเหลือร้อยละศูนย์ แต่ระบบภาษีอากรภายในประเทศ ของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนไม่เหมือนกัน กฎหมายของสาธารณรัฐประชาชนจีน กำหนดให้มีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 13 และ 17 ด้วย แต่กฎหมายของประเทศไทย ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับสินค้าเกษตร ดังนั้นกรณีการนำเข้าสินค้าจากสาธารณรัฐ ประชาชนจีนมาประเทศไทย ผู้ประกอบการนำเข้ามีต้องชำระภาษีใด แต่กรณีการนำเข้าสินค้าจาก ประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้ประกอบการนำเข้าจะต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา ร้อยละ 13 หรือ 17 แล้วแต่กรณี ด้วย สอดคล้องการเสนอข่าวของ ผู้จัดการรายสัปดาห์ (2547) เรื่อง

5.3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเปรียบเทียบขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎระเบียบการนำเข้า และ ระบบภาษีอากรนำเข้าระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีไทย-จีน แล้วมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในการนำเข้าสินค้าภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีไทย-จีน สินค้าที่นำเข้าจะได้รับการลดอัตราภาษีศุลกากรเหลืออัตราร้อยละ 0 แต่ขั้นตอนและกฎระเบียบการนำเข้าในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้ต้นทุนของสินค้าที่นำเข้าจะมีความแตกต่างกัน
2. ในการนำเข้าแม้จะมีการลดอัตราภาษีศุลกากรลง แต่สินค้าบางประเภท ประเทศผู้นำเข้าจะมีการกำหนดโควตาการนำเข้า และมีการลดภาษีเฉพาะสินค้าในโควตาเท่านั้น
3. ในการนำเข้าสินค้าภายใต้เขตการค้าเสรี แม้จะไม่มีภารกิจกันทางด้านภาษีศุลกากรแต่ประเทศผู้นำเข้าจะมีการนำมาตราการที่มีไข่ภาษีมาเกัดกันการนำเข้า เช่น การขอใบอนุญาตการนำเข้า การขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า การตรวจสอบด้านสุขอนามัย เป็นต้น

4. ผู้ส่งออกที่ต้องการส่งออกสินค้าจากประเทศไทยไปยังประเทศสมาชิกอาเซียน หรือ ประเทศอื่น ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีควรรศึกษาถึงกฎระเบียบ ขั้นตอนการนำเข้า และระบบภาษี อากรภายในของแต่ละประเทศซึ่งมีแตกต่างกัน ในแต่ละประเทศด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved